

ΟΔΗΓΙΑ 98/71/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 13ης Οκτωβρίου 1998 για τη νομική προστασία σχεδίων και υποδειγμάτων

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη,

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 100 Α,

την πρόταση της Επιτροπής (1),

τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (2)

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 189 Β της συνθήκης (3), υπό το πρίσμα του κοινού σχεδίου που εγκρίθηκε από την επιτροπή συνδιαλλαγής στις 29 Ιουλίου 1998,

Εκτιμώντας:

(1) ότι οι στόχοι της Κοινότητας, όπως καθορίζονται στη Συνθήκη, περιλαμβάνουν τη θέση των βάσεων για μία διαρκώς στενότερη ένωση των λαών της Ευρώπης, τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Κοινότητας και την εξασφάλιση της οικονομικής και κοινωνικής τους προόδου με κοινή δράση για την κατάργηση των φραγμών που διαιρούν την Ευρώπη 7 ότι προς το σκοπό αυτό η Συνθήκη προβλέπει την εγκαθίδρυση μιας εσωτερικής αγοράς που θα χαρακτηρίζεται από την εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων και τη δημιουργία ενός συστήματος που θα εξασφαλίζει ανόθευτο ανταγωνισμό μέσα στην εσωτερική αγορά 7 ότι η προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών όσον αφορά την έννομη προστασία σχεδίων και υποδειγμάτων θα προαγάγει τους στόχους αυτούς 7

(2) ότι οι διαφορές ως προς την έννομη προστασία των σχεδίων και υποδειγμάτων, τις οποίες εμφανίζουν οι νομοθεσίες των κρατών μελών έχουν άμεση επίδραση στην εγκαθίδρυση και λειτουργία της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά τα εμπορεύματα τα οποία περιλαμβάνουν σχέδια και υποδείγματα 7 ότι τέτοιες διαφορές είναι σε θέση να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό μέσα στην εσωτερική αγορά 7

(3) ότι για την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς χρειάζεται συνεπώς μια προσέγγιση των νομοθεσιών περί προστασίας των σχεδίων και υποδειγμάτων των κρατών μελών 7

(4) ότι, κατά την προσέγγιση αυτή, είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι λύσεις και τα πλεονεκτήματα που θα προσφέρει το κοινοτικό σύστημα σχεδίων και υποδειγμάτων σε επιχειρήσεις που επιθυμούν να αποκτήσουν δικαιώματα επί σχεδίων και υποδειγμάτων 7

(5) ότι δεν είναι απαραίτητο να επιχειρηθεί ολοκληρωτική προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών για τα σχέδια και υποδείγματα, αλλά αρκεί η προσέγγιση να περιοριστεί σε εκείνες τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις οι οποίες επηρεάζουν αμεσότερα τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς 7 ότι οι διατάξεις περί κυρώσεων, προσφυγών και επιβολής

της νομοθεσίας εμπίπτουν στο εθνικό δίκαιο 7 ότι, αν τα κράτη μέλη ενεργήσουν μεμονωμένα, δεν θα μπορέσουν να επιτύχουν ικανοποιητικά την επιδιωκόμενη περιορισμένη προσέγγιση 7

(6) ότι, κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη πρέπει να παραμείνουν ελεύθερα να καθορίσουν τις διαδικαστικές διατάξεις που αφορούν την καταχώριση, την ανανέωση και την ακύρωση των δικαιωμάτων επί των σχεδίων και υποδειγμάτων, καθώς και τις διατάξεις σχετικά με τις συνέπειες αυτής της ακυρότητας 7

(7) ότι η παρούσα οδηγία δεν αποκλείει την επί των σχεδίων και υποδειγμάτων εφαρμογή εθνικής ή κοινοτικής νομοθεσίας που παρέχει προστασία διαφορετική της παρεχομένης με την καταχώριση ή δημοσίευση σχεδίου ή υποδείγματος, όπως η νομοθεσία σχετικά με τα δικαιώματα από μη καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα, τα εμπορικά σήματα, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα υποδείγματα χρησιμότητας, τον αθέμιτο ανταγωνισμό ή την αστική ευθύνη 7

(8) ότι, ενόσω δεν υφίσταται εναρμόνιση των νομοθεσιών σχετικά με την πνευματική ιδιοκτησία, είναι σημαντικό να καθιερωθεί η αρχή της σώρευσης της ειδικής προστασίας των σχεδίων και υποδειγμάτων μέσω της καταχώρισης αφενός και της νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας αφετέρου, ενώ παράλληλα τα κράτη μέλη παραμένουν ελεύθερα να καθορίσουν την έκταση της προστασίας βάσει της πνευματικής ιδιοκτησίας και τους όρους παροχής αυτής της προστασίας 7

(9) ότι, για την επίτευξη των στόχων της εσωτερικής αγοράς, οι όροι κτήσης δικαιώματος επί καταχωρημένου σχεδίου ή υποδείγματος πρέπει να είναι οι ίδιοι σε όλα τα κράτη μέλη 7 ότι για τον σκοπό αυτό χρειάζεται ενιαίος ορισμός της έννοιας των σχεδίων και υποδειγμάτων και των απαιτήσεων που πρέπει να πληρούνται ως προς το νεωτερισμό και την ατομικότητα προκειμένου να αποκτηθούν δικαιώματα επί καταχωρημένων σχεδίων και υποδειγμάτων 7

(10) ότι, προκειμένου να διευκολυνθεί η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, είναι σημαντικό να διασφαλισθεί κατ' αρχήν ότι η καταχώριση σχεδίων και υποδειγμάτων παρέχει στον δικαιούχο ισότιμη προστασία σε όλα τα κράτη μέλη 7

(11) ότι η προστασία που παρέχεται στο δικαιούχο με την καταχώριση αφορά τα χαρακτηριστικά ενός σχεδίου ή υποδείγματος προϊόντος, εν όλω ή εν μέρει, τα οποία εμφανίζονται σαφώς στην αίτηση καταχώρισης και διατίθενται στο κοινό με δημοσίευση ή πρόσβαση στον αντίστοιχο φάκελο 7

(12) ότι η προστασία δεν θα πρέπει να επεκταθεί σε εκείνα τα συστατικά του προϊόντος τα οποία δεν είναι ορατά κατά τη συνήθη χρήση του ή στα στοιχεία εκείνα του συστατικού τα οποία δεν είναι ορατά όταν το προϊόν συναρμολογηθεί ή τα οποία δεν θα πληρούσαν αυτά καθαυτά τις προϋποθέσεις νεωτερισμού και

ατομικότητας του προϊόντος 7 ότι τα στοιχεία του σχεδίου ή υποδείγματος τα οποία ως εκ τούτου δεν είναι δεκτικά προστασίας δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όταν σταθμίζεται κατά πόσον άλλα χαρακτηριστικά του σχεδίου ή υποδείγματος πληρούν τους όρους προστασίας 7

(13) ότι η εκτίμηση της ατομικότητας του σχεδίου ή υποδείγματος θα πρέπει να βασίζεται στο κατά πόσο η συνολική εντύπωση που προκαλεί στον ενημερωμένο χρήστη το σχέδιο ή υπόδειγμα διαφέρει από αυτήν που του προκαλεί οποιοδήποτε άλλο από το σύνολο των υπαρχόντων σχεδίων ή υποδειγμάτων, λαμβανομένης υπόψη της φύσης του προϊόντος στο οποίο το σχέδιο ή υπόδειγμα έχει εφαρμοσθεί ή ενσωματωθεί και, ιδίως, του βιομηχανικού κλάδου στον οποίο εντάσσεται και του βαθμού της ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος 7

(14) ότι δεν θα πρέπει να παρακωλυθεί η τεχνολογική καινοτομία με τη χορήγηση προστασίας στα στοιχεία εκείνα του σχεδίου ή υποδείγματος που υπαγορεύονται αποκλειστικά από μια τεχνική λειτουργία 7 ότι προφανώς αυτό δεν συνεπάγεται ότι το σχέδιο ή υπόδειγμα θα πρέπει να έχει αισθητικό χαρακτήρα 7 ότι, επιπλέον, η διαλειτουργικότητα των προϊόντων διαφόρων κατασκευαστών δεν θα πρέπει να παρεμποδιστεί με την επέκταση της προστασίας στα σχέδια και υποδείγματα μηχανικών εξαρτημάτων 7 ότι τα στοιχεία ενός σχεδίου ή υποδείγματος τα οποία δεν είναι δεκτικά προστασίας για τους λόγους αυτούς δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όταν σταθμίζεται κατά πόσον άλλα χαρακτηριστικά του σχεδίου ή υποδείγματος πληρούν τους όρους προστασίας 7

(15) ότι, ωστόσο, τα μηχανικά εξαρτήματα αρθρωμένων προϊόντων είναι δυνατόν να αποτελούν σημαντικό στοιχείο του καινοτόμου χαρακτήρα των προϊόντων αυτών και να παρουσιάζουν σημαντικό εμπορικό ενδιαφέρον, και επομένως χρήζουν προστασίας 7

(16) ότι δεν πρέπει να υφίσταται δικαίωμα επί σχεδίου ή υποδείγματος αντικειμένου στη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη 7 ότι η παρούσα οδηγία δεν αποτελεί εναρμόνιση των εθνικών εννοιών της δημόσιας τάξης ή των χρηστών ηθών 7

(17) ότι είναι θεμελιώδες για την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς να είναι ενιαία η διάρκεια της δια καταχώρησης προστασίας σχεδίων και υποδειγμάτων 7

(18) ότι η παρούσα οδηγία ισχύει με την επιφύλαξη της εφαρμογής των περί ανταγωνισμού κανόνων των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης 7

(19) ότι η ταχεία έκδοση της παρούσας οδηγίας αποτελεί πλέον για ορισμένους βιομηχανικούς τομείς ζήτημα επείγουσας ανάγκης 7 ότι, προς το παρόν, είναι αδύνατη η πλήρης προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη χρήση προστατευόμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων με σκοπό την επισκευή ενός σύνθετου προϊόντος κατά τρόπο ώστε να αποκατασταθεί η αρχική του εμφάνιση, όταν το προϊόν στο οποίο ενσωματώνεται ή εφαρμόζεται το σχέδιο ή υπόδειγμα αποτελεί συστατικό ενός σύνθετου προϊόντος από την εμφάνιση του οποίου εξαρτάται το προστατευόμενο σχέδιο ή υπόδειγμα 7 ότι η έλλειψη πλήρους προσέγγισης των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη χρήση προστατευόμενων σχεδίων

ή υποδειγμάτων για την εν λόγω επισκευή σύνθετου προϊόντος δεν θα πρέπει να εμποδίσει την προσέγγιση των άλλων εθνικών νομοθετικών διατάξεων περί σχεδίων ή υποδειγμάτων, οι οποίες επηρεάζουν πιο άμεσα τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς 7 ότι για το λόγο αυτό τα κράτη μέλη θα πρέπει, εν τω μεταξύ, να διατηρήσουν σε ισχύ διατάξεις σύμφωνα με τη συνθήκη οι οποίες αφορούν τη χρήση του σχεδίου ή υποδείγματος συστατικών που χρησιμοποιούνται για την επισκευή ενός σύνθετου προϊόντος κατά τρόπον ώστε να αποκατασταθεί η αρχική του εμφάνιση ή, εφόσον εισάγουν νέες διατάξεις που αφορούν τέτοια χρήση, θα πρέπει οι διατάξεις αυτές να θέτουν ως μοναδικό στόχο την ελευθέρωση της αγοράς των εν λόγω συστατικών 7 ότι τα κράτη μέλη τα οποία, κατά την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της παρούσας οδηγίας, δεν μεριμνούν για την προστασία των σχεδίων ή υποδειγμάτων για συστατικά, δεν υποχρεούνται να θεσπίσουν την καταχώριση των σχεδίων ή υποδειγμάτων για τα ανωτέρω συστατικά 7 ότι τρία έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής, η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει ανάλυση σχετικά με τις συνέπειες των διατάξεων της παρούσας οδηγίας για την κοινική βιομηχανία, τους καταναλωτές, τον ανταγωνισμό, καθώς και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς 7 ότι, όσον αφορά τα συστατικά συνθέτων προϊόντων, η ανάλυση θα πρέπει να λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη την εναρμόνιση επί τη βάσει των πιθανών επιλογών, συμπεριλαμβανομένου και συστήματος αμοιβών καθώς και περιορισμένης περιόδου αποκλειστικότητας 7 ότι, το αργότερο ένα έτος μετά την υποβολή της αναλύσεώς της, η Επιτροπή, κατόπιν διαβουλεύσεων που διεξάγει με τα περισσότερο επηρεαζόμενα μέρη, θα προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τυχόν τροποποιήσεις της παρούσας οδηγίας που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά συστατικά σύνθετων προϊόντων και οποιεσδήποτε άλλες τροποποιήσεις κρίνει αναγκαίες 7

(20) ότι σε καμία περίπτωση η μεταβατική διάταξη στο άρθρο 14 σχετικά με το σχέδιο ή υπόδειγμα ενός συστατικού που χρησιμοποιείται για την επισκευή ενός σύνθετου προϊόντος κατά τρόπον ώστε να αποκατασταθεί η αρχική του εμφάνιση δεν νοείται ότι συνιστά φραγμό ή εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία ενός προϊόντος που αποτελεί συστατικό συνθέτου προϊόντος 7

(21) ότι οι ουσιαστικοί λόγοι απορρίψεως της αιτήσεως καταχώρησης σε εκείνα τα κράτη μέλη τα οποία προβλέπουν εξέταση των αιτήσεων επί της ουσίας πριν από την καταχώριση, καθώς και οι ουσιαστικοί λόγοι ακυρώσεως καταχωρημένων σχεδίων και υποδειγμάτων σε όλα τα κράτη μέλη, πρέπει να προβλέπονται εξαντλητικώς,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

α) «σχέδιο ή υπόδειγμα»: η εμφάνιση του συνόλου ή μέρους ενός προϊόντος, η οποία προκύπτει από τα χαρακτηριστικά του, και ιδίως από τη γραμμή, το περίγραμμα, τα χρώματα, το σχήμα, την υφή ή/και τα

υλικά του ίδιου του προϊόντος ή/και της διακόσμησης που φέρει 7

β) «προϊόν»: κάθε βιομηχανικό αντικείμενο ή χειροτέχνημα, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, ορισμένων τμημάτων που προορίζονται για συναρμολόγηση σε ένα σύνθετο προϊόν, της συσκευασίας, της παρουσίασης, των γραφικών συμβόλων και των τυπογραφικών στοιχείων, όχι όμως και των προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών 7

γ) «σύνθετο προϊόν»: το προϊόν που αποτελείται από πολλά συστατικά δυνάμενα να αντικατασταθούν επιτρέποντας την αποσυναρμολόγηση και επανασυναρμολόγηση του προϊόντος.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται:

α) στα δικαιώματα επί σχεδίων και υποδείγματων που έχουν καταχωρηθεί στα κεντρικά γραφεία βιομηχανικής ιδιοκτησίας των κρατών μελών 7

β) στα δικαιώματα επί σχεδίων και υποδείγματων που έχουν καταχωρηθεί στο Γραφείο Σχεδίων και Υποδείγματων της Μπενελούξ 7

γ) στα δικαιώματα επί σχεδίων και υποδείγματων που έχουν καταχωρηθεί βάσει διεθνών συμφωνιών εν ισχύ σε κράτος μέλος 7

δ) στις αιτήσεις καταχώρισης δικαιωμάτων επί σχεδίων και υποδείγματων οι οποίες αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ).

2. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, η καταχώριση σχεδίου ή υποδείγματος περιλαμβάνει και τη δημοσίευση η οποία χωρεί μετά την κατάθεση του σχεδίου στο γραφείο βιομηχανικής ιδιοκτησίας κράτους μέλους στο οποίο η δημοσίευση έχει ως αποτέλεσμα τη σύσταση του δικαιώματος επί του σχεδίου ή υποδείγματος.

Άρθρο 3

Προϋποθέσεις προστασίας

1. Τα κράτη μέλη προστατεύουν δια της καταχώρισεως τα σχέδια και υποδείγματα και παρέχουν στους κατόχους τους αποκλειστικά δικαιώματα επ' αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

2. Ένα σχέδιο ή υπόδειγμα προστατεύεται δια δικαιώματος επί σχεδίου εφόσον είναι νέο και παρουσιάζει ατομικότητα.

3. Σχέδιο ή υπόδειγμα που εφαρμόζεται ή ενσωματώνεται σε προϊόν, το οποίο αποτελεί συστατικό σύνθετου προϊόντος, είναι νέο και έχει ατομικότητα μόνο εάν:

α) το συστατικό, αφού ενσωματωθεί στο σύνθετο προϊόν, παραμένει ορατό κατά τη συνήθη χρήση του προϊόντος και

β) τα ορατά χαρακτηριστικά του συστατικού πληρούν, αυτά καθ'αυτά, τις προϋποθέσεις ως προς το νεωτερισμό και την ατομικότητα.

4. Ως «συνήθης χρήση» κατά την έννοια της παραγράφου 3 στοιχείο α) νοείται η χρήση εκ μέρους του τελικού καταναλωτή, χωρίς να περιλαμβάνονται η συντήρηση, η εξυπηρέτηση ή οι εργασίες επισκευής.

Άρθρο 4

Νεωτερισμός

Ένα σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται νέο εάν, μέχρι την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισης ή, εφόσον διεκδικείται προτεραιότητας, μέχρι την ημερομηνία της προτεραιότητας, δεν έχει διατεθεί στο κοινό ταυτόσημο σχέδιο ή υπόδειγμα. Λογίζονται ως ταυτόσημα τα σχέδια ή υποδείγματα, τα χαρακτηριστικά των οποίων διαφέρουν μόνο ως προς επουσιώδεις λεπτομέρειες.

Άρθρο 5

Ατομικότητα

1. Ένα σχέδιο ή υπόδειγμα έχει ατομικότητα εφόσον η συνολική εντύπωση που προκαλεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφέρει από τη συνολική εντύπωση που προκαλεί στον εν λόγω χρήστη κάθε σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο έχει διατεθεί στο κοινό πριν από την κατάθεση της αίτησης καταχώρισης ή, εφόσον διεκδικείται προτεραιότητα, πριν από την ημερομηνία της προτεραιότητας.

2. Προκειμένου να εκτιμηθεί η ατομικότητα, λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός της ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος.

Άρθρο 6

Γνωστοποίηση

1. Για την εφαρμογή των άρθρων 4 και 5, θεωρείται ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα έχει διατεθεί στο κοινό, αν έχει δημοσιευθεί μέσω της καταχώρισής του ή με άλλον τρόπο, ή έχει εκτεθεί, έχει χρησιμοποιηθεί στο εμπόριο ή έχει γίνει γνωστό με άλλον τρόπο, εκτός εάν τα γεγονότα αυτά λογικά δεν θα ήταν δυνατόν να γίνουν γνωστά κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων στους ειδικευμένους κύκλους του κλάδου οι οποίοι ασκούν δραστηριότητες εντός της Κοινότητας πριν από την κατάθεση της αίτησης καταχώρισης ή, εάν διεκδικείται προτεραιότητα, πριν από την ημερομηνία της προτεραιότητας. Ωστόσο, ένα σχέδιο ή υπόδειγμα δεν θεωρείται ότι έχει γίνει γνωστό στο κοινό εκ μόνου του λόγου ότι έχει αποκαλυφθεί σε κάποιο τρίτο πρόσωπο υπό ρητό ή σιωπηρό όρο εμπιστευτικότητας.

2. Η γνωστοποίηση δεν λαμβάνεται υπόψη στο πλαίσιο της εφαρμογής των άρθρων 4 και 5, εάν ένα σχέδιο ή υπόδειγμα για το οποίο διεκδικείται προστασία με καταχώριση σε κράτος μέλος, έχει διατεθεί στο κοινό:

α) από το σχεδιαστή, το διάδοχό του ή τρίτον κατόπιν πληροφοριών που παρέσχε ή ενεργειών στις οποίες προέβη ο σχεδιαστής ή ο διάδοχός του και

β) κατά το 12μηνο που προηγήθηκε της κατάθεσης της αίτησης ή, εφόσον διεκδικείται προτεραιότητα, της ημερομηνίας της προτεραιότητας.

3. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται επίσης αν το σχέδιο ή υπόδειγμα έχει διατεθεί στο κοινό συνεπεία καταχρηστικής συμπεριφοράς έναντι του δημιουργού ή του διαδόχου του.

Άρθρο 7

Σχέδια ή υποδείγματα υπαγορευόμενα από την τεχνική τους λειτουργία και σχέδια ή υποδείγματα διασυνδέσεων

1. Η καταχώριση σχεδίου ή υποδείγματος δεν παρέχει δικαιώματα επί των χαρακτηριστικών της εμφάνισης ενός προϊόντος, τα οποία υπαγορεύονται αποκλειστικά από την τεχνική του λειτουργία.

2. Η καταχώριση δεν παρέχει δικαιώματα επί των χαρακτηριστικών της εμφάνισης σχεδίου ή υποδείγματος, τα οποία πρέπει υποχρεωτικώς να αναπαραχθούν με την ακριβή μορφή και τις διαστάσεις τους, ώστε το προϊόν στο οποίο ενσωματώνεται ή εφαρμόζεται το σχέδιο ή υπόδειγμα να μπορεί να συνδεθεί μηχανικά με άλλο προϊόν ή να τοποθετηθεί μέσα, γύρω ή επάνω σε άλλο προϊόν ώστε κάθε ένα από αυτά να μπορεί να επιτελεί τη λειτουργία του.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, η καταχώριση παρέχει δικαιώματα, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις των άρθρων 4 και 5, επί σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο καθιστά δυνατή την πολλαπλή συναρμολόγηση ή σύνδεση αμοιβαίως υποκαταστασίμων προϊόντων σε ένα σύστημα αρθρωτών στοιχείων.

Άρθρο 8

Σχέδια ή υποδείγματα αντίθετα προς τη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη

Η καταχώριση σχεδίου ή υποδείγματος δεν παρέχει δικαιώματα επί σχεδίου ή υποδείγματος αντιβαίνοντος προς τη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη.

Άρθρο 9

Έκταση της προστασίας

1. Η προστασία που παρέχεται από ένα δικαίωμα επί σχεδίου ή υποδείγματος καλύπτει τα σχέδια ή υποδείγματα εκείνα που δεν προκαλούν στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση.

2. Προκειμένου να εκτιμηθεί η έκταση της προστασίας, λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός της ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος.

Άρθρο 10

Διάρκεια της προστασίας

Με την καταχώριση, ένα σχέδιο ή υπόδειγμα που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 παράγραφος 2, προστατεύεται επί μία ή περισσότερες περιόδους πέντε ετών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης καταχώρισης. Ο δικαιούχος μπορεί να ανανεώσει τη διάρκεια προστασίας για μία ή περισσότερες περιόδους πέντε ετών, με όριο τα είκοσι πέντε χρόνια από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης.

Άρθρο 11

Ακυρότητα ή απόρριψη της καταχώρισης

1. Η αίτηση καταχώρισης σχεδίου ή υποδείγματος απορρίπτεται ή, αν αυτό έχει ήδη καταχωρηθεί, το επ' αυτού δικαίωμα κηρύσσεται άκυρο, εφόσον:

α) δεν πρόκειται για σχέδιο ή υπόδειγμα κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο α) 7 ή

β) το σχέδιο ή υπόδειγμα δεν πληροί τις προϋποθέσεις των άρθρων 3 έως 8 7 ή

γ) ο υποβάλλων την αίτηση ή ο κάτοχος του δικαιώματος επί του σχεδίου ή υποδείγματος δεν έχει

σχετικό δικαίωμα σύμφωνα με τη νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους 7 ή

δ) εάν το σχέδιο ή υπόδειγμα συγκρούεται με προηγούμενο σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο έχει διατεθεί στο κοινό μετά την κατάθεση της αίτησης καταχώρισης ή, εάν διεκδικείται προτεραιότητα, μετά την προτεραιότητα, και το οποίο προστατεύεται ήδη πριν από την εν λόγω ημερομηνία με καταχωρημένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα ή αίτηση για καταχώριση κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος ή με καταχώριση σχεδίου ή υποδείγματος στο οικείο κράτος μέλος, ή με αίτηση για καταχώριση των σχετικών δικαιωμάτων.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προβλέψουν ότι η καταχώριση σχεδίου ή υποδείγματος απορρίπτεται ή το τυχόν καταχωρηθέν δικαίωμα ακυρώνεται, εφόσον:

α) ένα διακριτικό σημείο χρησιμοποιείται σε μεταγενέστερο σχέδιο ή υπόδειγμα και η κοινοτική νομοθεσία ή η νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους η οποία διέπει αυτό το διακριτικό σημείο παρέχει στο δικαιούχο του το δικαίωμα να απαγορεύει την εν λόγω χρήση 7 ή

β) το σχέδιο ή υπόδειγμα συνιστά μη επιτρεπόμενη χρήση έργου το οποίο προστατεύεται βάσει της νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας του οικείου κράτους μέλους 7 ή

γ) το σχέδιο ή υπόδειγμα συνιστά ακατάλληλη χρήση οποιουδήποτε από τα είδη που απαριθμούνται στο άρθρο 6β της σύμβασης των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ή σημείων, εμβλημάτων και θυρεών εκτός εκείνων που καλύπτονται από το άρθρο 6β της εν λόγω σύμβασης και τα οποία έχουν ιδιαίτερη σημασία από άποψη δημοσίου συμφέροντος στο οικείο κράτος μέλος.

3. Το λόγο που προβλέπεται στην παράγραφο 1, στοιχείο γ), μπορεί να επικαλεστεί μόνον ο κάτοχος του δικαιώματος επί σχεδίου ή υποδείγματος σύμφωνα με τη νομοθεσία του οικείου κράτους μέλους.

4. Τους λόγους που προβλέπονται στην παράγραφο 1, στοιχείο δ) και στην παράγραφο 2, στοιχεία α) και β), μπορεί να επικαλεστεί μόνον ο υποβάλλων την αίτηση ή ο κάτοχος του ανταγωνιστικού δικαιώματος.

5. Τους λόγους που προβλέπονται στην παράγραφο 2, στοιχείο γ), μπορεί να επικαλεστεί μόνον το πρόσωπο ή ο φορέας τον οποίο αφορά η σχετική χρήση.

6. Οι παράγραφοι 4 και 5 δεν θίγουν την ευχέρεια των κρατών μελών να προβλέπουν ότι και η αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους μπορεί να επικαλείται αυτεπαγγέλτως τους λόγους που προβλέπονται στην παράγραφο 1, στοιχείο δ) και στην παράγραφο 2, στοιχείο γ).

7. Εάν έχει απορριφθεί η αίτηση καταχώρισης σχεδίου ή υποδείγματος, ή έχει κηρυχθεί άκυρο το δικαίωμα, δυνάμει της παραγράφου 1, στοιχείο β), ή της παραγράφου 2, μπορεί να καταχωρηθεί το σχέδιο ή υπόδειγμα ή να διατηρηθεί το δικαίωμα σε τροποποιημένη μορφή, εάν με τη μορφή αυτή πληρούνται οι προϋποθέσεις προστασίας και διατηρείται η ταυτότητα του σχεδίου ή υποδείγματος. Η καταχώριση ή η διατήρηση σε τροποποιημένη μορφή μπορεί να περιλαμβάνει καταχώριση συνοδευόμενη από μερική παραίτηση εκ μέρους του κατόχου του δικαιώματος επί σχεδίου ή υποδείγματος, ή εγγραφή σε

μητρώο σχεδίων και υποδειγμάτων δικαστικής απόφασης με την οποία κηρύσσεται η μερική ακυρότητα του σχεδίου ή υποδείγματος.

8. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να προβλέψει ότι, κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 έως 7, οι λόγοι απόρριψης ή ακυρότητας της καταχώρισης οι οποίοι ισχύουν στο έδαφός του πριν από την μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εσωτερικό του δικαίου εφαρμόζονται σε αιτήσεις καταχώρισης σχεδίων ή υποδειγμάτων υποβληθείσες πριν από την ημερομηνία αυτή, καθώς και στις συνακόλουθες καταχωρήσεις.

9. Η ακυρότητα του δικαιώματος μπορεί να κηρυχθεί ακόμη και μετά την έκπτωση ή την παραίτηση απ' αυτό.

Άρθρο 12

Δικαιώματα που παρέχει το σχέδιο ή υπόδειγμα

1. Με την καταχώριση ο δικαιούχος σχεδίου ή υποδείγματος αποκτά το αποκλειστικό δικαίωμα να το χρησιμοποιεί και να απαγορεύει τη χρησιμοποίησή του σε οποιονδήποτε τρίτο χωρίς τη συγκατάθεσή του. Η ανωτέρω χρήση καλύπτει ιδίως την κατασκευή, προσφορά, διάθεση στην αγορά, εισαγωγή, εξαγωγή ή χρήση προϊόντος στο οποίο έχει ενσωματωθεί ή εφαρμοσθεί το εν λόγω σχέδιο ή υπόδειγμα, καθώς και την αποθήκευση προϊόντος για τους σκοπούς αυτούς.

2. Αν, κατά τη νομοθεσία κράτους μέλους, οι ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ήταν αδύνατον να εμποδιστούν πριν από την ημερομηνία κατά την οποία τίθεται σε ισχύ η μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εσωτερικό του δικαίου, δεν είναι δυνατόν να προβληθούν τα δικαιώματα τα οποία απορρέουν εκ της καταχωρήσεως σχεδίου ή υποδείγματος για να απαγορευθεί η συνέχιση των εν λόγω ενεργειών από οιονδήποτε τις είχε αρχίσει πριν από την ημερομηνία αυτή.

Άρθρο 13

Περιορισμός των δικαιωμάτων που παρέχει το σχέδιο ή υπόδειγμα

1. Τα δικαιώματα που παρέχει η καταχώριση των σχεδίων ή υποδειγμάτων δεν πρέπει να ασκούνται:

α) σε ιδιωτικές πράξεις που γίνονται για μη εμπορικούς σκοπούς 7

β) σε πράξεις που γίνονται για πειραματικούς σκοπούς 7

γ) σε πράξεις αναπαραγωγής του σχεδίου ή υποδείγματος χάριν παραδείγματος ή διδασκαλίας, εφόσον αυτές οι πράξεις δεν αντίκεινται στα συναλλακτικά ήθη, δεν βλάπτουν παρανόμως τη συνήθη εκμετάλλευση του σχεδίου ή υποδείγματος και εφόσον μνημονεύεται η πηγή από την οποία ελήφθησαν.

2. Εξάλλου, τα δικαιώματα που παρέχει η καταχώριση σχεδίου ή υποδείγματος δεν πρέπει να ασκούνται:

α) στον εξοπλισμό πλοίων και αεροσκαφών εγγεγραμμένων σε άλλη χώρα, όταν εισέρχονται προσωρινά στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους 7

β) στην εισαγωγή, στο οικείο κράτος μέλος, ανταλλακτικών και εξαρτημάτων με σκοπό την επισκευή των εν λόγω πλοίων και αεροσκαφών 7

γ) στην εκτέλεση επισκευών επ' αυτών.

Άρθρο 14

Μεταβατική διάταξη

Έως ότου εγκριθούν τροποποιήσεις της παρούσας οδηγίας κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής βάσει του άρθρου 18, τα κράτη μέλη διατηρούν σε ισχύ τις υπάρχουσες νομικές διατάξεις που αφορούν τη χρήση του σχεδίου ή υποδείγματος συστατικών που χρησιμοποιούνται για την επισκευή ενός σύνθετου προϊόντος κατά τρόπον ώστε να αποκατασταθεί η αρχική του εμφάνιση, και εισάγουν αλλαγές στις εν λόγω διατάξεις μόνον εφόσον οι διατάξεις αυτές θέτουν ως στόχο την ελευθέρωση της αγοράς των εν λόγω συστατικών.

Άρθρο 15

Ανάλωση δικαιωμάτων

Τα δικαιώματα που παρέχει η καταχώριση σχεδίου ή υποδείγματος δεν εκτείνονται στις πράξεις που αφορούν ένα προϊόν στο οποίο έχει ενσωματωθεί ή εφαρμοσθεί ένα σχέδιο ή υπόδειγμα που εμπίπτει στο πεδίο προστασίας του σχετικού δικαιώματος, όταν το προϊόν έχει διατεθεί στην αγορά της Κοινότητας από τον ίδιο τον δικαιούχο του σχεδίου ή υποδείγματος ή με τη συναίνεσή του.

Άρθρο 16

Σχέση με άλλες μορφές προστασίας

Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας δεν θίγουν άλλες διατάξεις του κοινοτικού ή του οικείου εθνικού δικαίου σχετικά με τα δικαιώματα από μη καταχωρισμένα σχέδια και υποδείγματα, τα εμπορικά σήματα ή άλλα διακριτικά σημεία, τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και τα υποδείγματα χρησιμότητας, τα τυπογραφικά στοιχεία, την αστική ευθύνη ή τον αθέμιτο ανταγωνισμό.

Άρθρο 17

Σχέση με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας

Το σχέδιο ή υπόδειγμα που έχει καταχωρηθεί σε ένα ή ως προς ένα κράτος μέλος σύμφωνα με την παρούσα οδηγία είναι επίσης δεκτικό προστασίας βάσει της νομοθεσίας περί πνευματικής ιδιοκτησίας του κράτους αυτού από την ημερομηνία κατά την οποία δημιουργήθηκε ή αποτυπώθηκε με οποιαδήποτε μορφή. Η έκταση και οι όροι της προστασίας, συμπεριλαμβανομένου και του απαιτούμενου βαθμού πρωτοτυπίας, καθορίζονται από κάθε κράτος μέλος.

Άρθρο 18

Επανεξέταση

Τρία έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής που ορίζεται στο άρθρο 19, η Επιτροπή υποβάλλει ανάλυση σχετικά με τις συνέπειες των διατάξεων της παρούσας οδηγίας για την κοινοτική βιομηχανία, ιδιαίτερα δε για τους περισσότερο επηρεαζόμενους τομείς της κοινοτικής βιομηχανίας και κυρίως τους κατασκευαστές συνθέτων προϊόντων και συστατικών, τους καταναλωτές, τον ανταγωνισμό και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Το αργότερο, ένα έτος μετά, η Επιτροπή προτείνει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τις τυχόν τροποποιήσεις της παρούσας οδηγίας που απαιτούνται για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς όσον αφορά συστατικά σύνθετων προϊόντων και οποιεσδήποτε άλλες τροποποιήσεις κρίνει αναγκαίες

υπό το πρίσμα των διαβουλεύσεων που διεξάγει με τα περισσότερα επηρεαζόμενα μέρη.

Άρθρο 19

Εφαρμογή

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις για τη συμμόρφωσή τους με την παρούσα οδηγία όχι αργότερα από τις 28 Οκτωβρίου 2001.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από τέτοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τις διατάξεις εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 20

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 21

Παραλήπτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 13 Οκτωβρίου 1998.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. M GIL-ROBLES